

# Sluttrapport hovedprosjektet for omstilling i PLOMS, Stord kommune

## 1. SAMMENDRAG

Hovedprosjektet for omstilling i pleie og omsorg, Stord kommune ble vedtatt igangsatt 23.05.06 og avsluttet 22.12.06. Pga. sommer og ferieavvikling har den største aktiviteten i prosjektet foregått høsten 2006.

Prosjektets overordnede mål var å igangsette tiltak som medfører at:

- PLO har en bærekraftig struktur og tjenesteomfang
- Driftsramma for PLO er redusert med en årseffekt på kr 22 mill. i forhold til drift i år 2005 (inkludert Kundetorget og Sævarhagen bufellesskap).
  - Full årseffekt skjer innen år 2009.

Styrt utvikling:

- Driftsramma ble redusert med 16 mill. kroner i år 2006.
- Betydelige antall årsverk er redusert i år 2005 og år 2006.
- Antall enheter er foreslått redusert.
- Resursfordeling viser en mer rettferdig fordeling mellom enheter i hjemmetjenesten.
- Budsjetstytting er god.
- Små døgnavdelinger er avvikla.
- Sykehjemsfunksjonen er samla og planlagt spesialisert.
- Boliger med heldøgns omsorg har økt.
- Brukerprofilen har endra seg fra å redusere tjenester til personer med høyeste funksjonsnivå, til å prioritere personer med laveste funksjonsnivå og mest behov for bistand.
- Personrette tjenester i hjemmet er økt.
- Hjemmebaserte tjenester har fått flere årsverk mellom anna pga. at Knutsaåsen Eldresenter er omgjort til bolig med heldøgns pleie og omsorg. I tillegg er nye brukere med omfattende behov for bistand kommet til.

Ikke/mindre styrt utvikling:

- Demografi – stor økning i antall eldre over 90 år.
- Press på tjenestene.
- Tallet på brukere med behov for heldøgns tjenester i hjemmet har økt.
- Brukere under 67 år utgjør fortsatt en betydelig del av brukergruppa.

## 2. GJENNOMFØRT I FORHOLD TIL PROSJEKTPLAN

### 2.1 Hovedaktiviteter og målrealisering

Det er utarbeidet sluttrapporter fra alle delprosjektene som er tilgjengelige. Nedenfor beskrives hovedprosjektets oppsummering med utgangspunkt i delprosjektene.

*HA 1 – delprosjekt 1.*

*Ideologien for pleie og omsorg forankres hos ledere og ansatte i tjenesten, kommuneadministrasjon og politikere.*

I prosjektet ble det vektlagt at en felles ideologi for tjenesten var viktig for å realisere mål og oppnå gode resultater. Ideologien er presentert for politikere, ledere og ansatte, og målet videre er at ideologien forankres både politisk og i tjenesten. Det

skjer gjennom vedvarende prosesser som seminarer, årsmeldinger og planer, samt jevnlig debatter og refleksjoner ute i enhetene.

Ideologi for pleie og omsorg:

- Tjenesten har høy fagkompetanse og kvalitet.
- Alle brukere av tjenesten får hjelp ut fra individuelle behov.
- Tjenestetilbudet styres etter LEON-prinsippet.
- Penger følger vedtak.
- Nybygging av tilrettelagte boliger samlokaliseres.
- Boliger med heldøgns pleie og omsorg gir trygghet, kompetanse og kvalitet.
- Institusjonstjenesten tilbyr:
  - Rehabilitering.
  - Utredning og behandling av personer med demens.
  - Medisinsk behandling.
  - Avlastning.

*HA 2 – delprosjekt 2.*

*Praksis for tjenestetildeling og ressursfordeling i hjemmetjenesten er endret.*

ROs analyse høsten 2005 satt søkelyset på praksis for tildeling av tjenester, spesielt:

- Tiltak som innebærer å være kritisk på hva som er det reelle behovet for tjenester til den enkelte bruker og det å redusere timetjenester til personer som har et relativt høyt funksjonsnivå.
- Skeiv ressursfordeling mellom enhetene.

Delprosjektgruppe 1, "ressursfordeling", har utført aktivitetene:

- Gjennomgang av drift og ressursanalysen, kvalitetssikret tall fra mai 2006, tiltak iverksatt.
- Drøftet RO sin ressursanalyse i hjemmetjenesten datert september 2006.
- Vurdert dagens verktøy for fordeling av ressurser til hjemmetjenesten.
- Innhentet informasjon om ulike løsninger og satt i verk utvikling av dagens verktøy.

Delprosjektgruppe 2, "behov og tjenestestandard", har utført aktivitetene:

- Gjennomgang av dagens tjenestestandard. Arbeid med tjenestestandard overlappa delprosjekt HA-1 ideologi.
- Utarbeidet arbeidsdokument "Framtidens tjenesteinnhold og tilbud i PLO, Stord kommune". Arbeidsseminar 01.12.06 med deltaking av brukerrepresentanter, politikere, tillitsvalgte og administrasjon.
- Gjennomgang av verktøy for kartlegging og vurdering av hjelpebehov – personer med psykisk utviklingshemming. Saksbehandling to dager sammen med Brit Bakken fra RO. Tiltak overlapping til delprosjekt HA 5-7.
- Kurs og refleksjon tingarkontoret: Bruk av "faglig skjønn".

### **Oppsummering av resultat:**

Resultatet viser at praksis for tjenestetildeling og ressursfordeling i hjemmetjenesten er endret. Det gis færre tjenester til personer med høyt funksjonsnivå og mer til personer som har et lavt funksjonsnivå og stort bistandsbehov.

Ressursfordelingen i hjemmetjenesten er blitt mer rettferdig gjennom innføring av "penger følger vedtak" og ny ressursberegningsmodell.

Modellen "Penger følger vedtak" er utvidet til å gjelde hele pleie og omsorg og det gjenstår mye arbeid før den kan iverksettes fullt ut.

Tiltak som er iverksatt, men ikke fullført, samt det som vil være en vedvarende prosess, videreføres som en del av Tingarkontoret sine arbeidsoppgaver.

#### *HA 3 – delprosjekt 3 og 4*

- 3. Dagrehabilitering ved Rehabiliteringssenteret og døgnrehabilitering på sykehjem er iverksatt ved ferdigstilling av Backertunet.*

For å redusere driftsramma til Stord kommune ble avdeling for døgnrehabilitering ved Stord kommunale rehabiliteringssenter nedlagt pr. 01.05.06. Det er ikke tilbud om dagrehabilitering i Stord kommune.

Gruppen inndelte arbeidet sitt i dagrehabilitering og døgnrehabilitering, hvor dagrehabilitering defineres som:

- et gruppebasert tilbud (ikke individbasert)
- et tverrfaglig tilbud

Dagrehabilitering foreslås tilrettelagt ved Stord kommunale rehabiliteringssenter og tilføres 0,6 årsverk.

Tilbudet bør komme i gang i løpet av første halvdel av år 2007.

Døgnrehabilitering (inkl. korttidsopphold) foreslås lagt til 2. etg. ved Stord Sykehjem. Tilbudet iverksettes i løpet av første halvdel av år 2007. Det er avsatt vel 1 mill. kr.

- 4. Dag- og aktivitetstilbudet er samlokalisert og ressursbruk redusert.*

Organisering av aktivitets- og arbeidstilbud er foreslått endret til å gi tilbud om aktiviteter ulike steder i stedet for dagtilbud på et bestemt sted.

Aktivitet- og arbeidstilbud inkludert enkeltarbeidsplasser, støttekontaktordning er foreslått samlet i en enhet sammen med fysio- og ergoterapitjenesten.

I delprosjektet er det gjort et arbeid som kan danne grunnlag for et nytt prosjekt.

Ressursbruk er ikke redusert, men ressurser kan brukes mer effektivt i framtida.

Arbeidet i prosjektet bør videreføres for å oppnå større målrealisering.

#### *HA 4 – delprosjekt 5 og 6*

- 5. Tjenester med heldøgns pleie og omsorg er økt i omfang og gis fra hjemmetjenesten.*

Delprosjektet har utført disse oppgavene:

1. Fordeling av sykehjemsplasser v/Stord Sykeheim og hybler med heldøgns omsorg fra hjemmebaserte tjenester ved Knutsaåsen Eldresenter.
2. Fordelt sykehjemsplasser i forhold til aktuelle målgrupper.
3. Utarbeidelse av rutiner for flytting av beboere mellom sykeheim og Knutsaåsen Eldresenter (bolig med heldøgns tjeneste).

4. Bruker- og personellforflytning som følge av pkt. 1 og/eller ombygging på Knutsåsen, er avklart.
5. Bruk av de 10 nye omsorgsboligene i Backertunet 3. etg. er avklart.

Punktene under blir en del av rullerende pleie og omsorgsplan:

6. Analyse av demografisk utvikling gjennomføres, og behov for plasser med heldøgns omsorg og pleie defineres.
7. Behov for plasser vurderes opp mot eksisterende bygg.
8. Behov for boliger tilrettelagt for heldøgns pleie og omsorg for unge/ynge brukere kartlegges. Det foreligger en prosessplan (jfr. delprosjekt 8).

#### *6. Knutsåsen Eldresenter avhjemles som institusjon.*

Avhjemling av Knutsåsen Eldresenter, fra å være sykehjem til å bli en bolig med heldøgns pleie og omsorg, er regna å gi ca. 2,5 millioner i årlige reduserte driftsutgifter. Kommunestyret vedtok ei slik avhjemling på møte 22. juni 2006 og arbeidet med avhjemling, startet etter dette.

I prosjektperioden er avhjemlinga blitt forberedt så langt det har vært mulig:

- Det har blitt innhenta informasjon fra fylkesmannen om aktuelle lover og regler som gjelder i forhold til avhjemling og erfaringer fra andre kommuner som har gjennomført avhjemling tidligere.
- Beregning av priser for opphold og tjenester i et avhjemla botilbud er utført.
- Informasjon og individuelle samtaler med nåværende beboere og pårørende er utført.
- Aktuell saksbehandling er under utføring (forhåndsvarsel er sendt, enkeltvedtak, søknad om bostøtte og økonomiske beregninger).
- Generell informasjon og samtaler med tilsatte er utført.
- Bygningsmessige konsekvenser er lagt inn i budsjettet for 2007.
- Det er gitt rammetillatelse for bruksendring.
- Det er gjort endelig vedtak i Levekår om avhjemling.

Innflyttingsprosessen ved nye Stord Sykehjem og boligene i Backertunet er godt i gang. Parallelt skjer oppussing av den gamle delen av Stord Sykehjem og deler av Knutsåsen Eldresenter. Full drift ved Stord Sykehjem og oppstart Knutsåsen Eldresenter (bofelleskap med heldøgns tjeneste) er planlagt i løpet av første halvår i år 2007.

Det må avsettes midler til saksbehandling for nye vedtak til beboere på Knutsåsen og implementering av vedtakene i personalgruppa.

Full effekt på innsparing skjer i år 2008.

#### *HA 5 – delprosjekt 7 og 8*

7. *Tjenesten til personer med utviklingshemming er vurdert, bedre samordnet og ressursbruk tilpasset behov.*

Hovedmål for delprosjektet var:

- Å redusere utgifter på ca. 1 mill. kr i tjenestene.
- Utvikle modell for finansiering av tjenestene der penger følger vedtak.
- Gjennomgang og vurdering av ledertid og indirekte brukertid.
- Kvalitetssikra kartlegging av brukerbehov til personer med utviklingshemming.

Målet om å spare 1 mill. kr i boligene er ikke nådd i delprosjektet. Det virker urealistisk ut fra utviklinga av tjenestetilbudet i boligene. Det som reelt skjer er at tjenestetilbudet blir utvidet både dag og natt (flere brukere har fått auka behov for hjelp). I prosjektperioden er det i tillegg oppretta nytt heldøgns-tilbud i Backertunet.

Modell for finansiering "penger følger vedtak" er ikke oppnådd, og arbeidet videreføres som et eget prosjekt.

Delprosjektet har hatt en grundig kartlegging av hjelpebehov til personer med utviklingshemming, spesielt innhold i botilbud. Kartlegging og ressursanalyse er slutført og rapport vil foreligge i uke 6. Delprosjektet har lagt et bredt grunnlag for å holde fram med nytt prosjekt, der det bør utarbeides et bredere mandat.

Gjenstående arbeid fra delprosjekt 7 videreføres og samorganiseres med gjenstående arbeid i delprosjekt 4. Et nytt prosjekt etableres og bør avsluttes i løpet av første halvår 2007.

*8. Det er utarbeidet en plan for framtidig bygging og lokalisering av boliger og tilrettelegging av tjenester til personer med utviklingshemming.*

Prosessplan for "Plan for lokalisering og bygging av bustader for funksjonshemma" er utarbeidet. Gjennomføres i form av konkrete byggeprosjekt.

*HA 6 – delprosjekt – 9*

*Prosjektgruppa kommer med innspill om ny organisasjonsstruktur til prosjektet "Framtidig administrativ organisering av Stord kommune".*

Prosjektgruppa har kommet med innspill om ny organisasjonsstruktur, hvor forslaget er å redusere antall enheter, for så å opprette arbeidslag på det utøvende nivå med 100 % fagledelse.

## **2.2 Statusmøter, beslutningspunkt**

Jfr. vedlagt Milepælplan (vedlegg 2)

### 3. PROSJEKTORGANISASJON OG RESSURSDISPONERING

Rolle	Eierskap	Organisasjon/Person	Hovedansvarsomr.
Prosjekteier og oppdragsgiver	A	Utvidet formannskap ved ordføreren Stord kommune	
Styringsgruppe			Godkjenning
Prosjektgruppe		Trygve Dahl	Kvalitetssikring
		Annlaug Tenold	
		Inge Hamre	
		Astrid Larsen	
		Line Stenerud	
		Tore Tveit	
		Britt Sørensen Dalsgård	
		Tillitsvalgte for berørte faggrupper	Kvalitetssikring
Prosjektdeltaker		RO som team	Kvalitetssikring
Ressursgrupper/personer		Brukerorganisasjoner og andre ressurspersoner	Komme med innspill og har uttalelsesrett, deltakelse i delprosjektgrupper
Personal og økonomi			Kvalitetssikring

### 5. KOSTNADER OG FINANSIERING

Kostnader		Finansiering	
Kostnadsart	Beløp inkl. mva	Finansieringstype og kilde	Beløp inkl. mva
Avtale med RO	457.500,-	Avsatte prosjektmidler	457.500,-
Andre kostnader	25.000,-	Avsatte prosjektmidler	25.000,-
	???	Ekstraarbeid i kommunen	???
Sum:	482.500,-	Sum:	482.500,-

### 6. VIKTIGE ERFARINGER

Det å organisere prosjektet etter PLP-metoden har bidratt til en effektiv, ryddig og oversiktlig gjennomføring av prosjektet. Gjennom statusrapporter og jevnlig møter i prosjektgruppa og styringsgruppa, ble framdrifta evaluert, kurs justert og kritiske suksessfaktorer påpekt.

Prosjektperioden ble opplevd som hektisk og kort, men mye er gjort og mange mål er nådd, eller på god vei til å nås. Arbeidet har gått på bekostning av ordinær drift.

### 7. AVSLUTNING

Måloppnåelsen i prosjektet har vært stor både på det økonomiske (jfr. vedlegg 1) og omstilling ute i enhetene. Delprosjektene knyttet til tjenester for personer med utviklingshemming har ikke nådd målet i forhold til økonomi. Gjenstående arbeid her bør organiseres i et nytt prosjekt, som bør avsluttes innen første halvår 2007.

Flere prosesser som er igangsatt i prosjektperioden, videreføres som en del av driften ved berørte enheter. Eks. Ideologi, "trangere nåløye" og drift av sykehjemmet og Knutsaåsen Eldresenter.

Modell "Penger følger bruker" etableres som eget prosjekt.

Lokalisering og bygging av boliger for personer med funksjonshemming gjennomføres som egne byggeprosjekt.

Det foreligger nå et godt grunnlag for å gå videre i arbeidet med rullerende pleie- og omsorgsplan. Ny ideologi/strategi må være retningsgivende for dette arbeidet.

## Vedlegg 1

Tallene er skrevet i millioner kr.

**Tabell 1a – Kostnadsberegning av foreslåtte aktiviteter**

Aktivitet	År 2006	År 2007-2009
<b>Gjennomført reduksjon</b>		
Avvikling av døgnrehabilitering pr. 29.04.06	6	9
Sævarhagen pr. 31.01.06	3,8	3,8
Endret tildelingspraksis av hjemmebaserte tjenester pr.01.01.06	2	4,5
<b>Sum</b>	<b>11,8</b>	<b>17,3</b>

**Tabell 1b – Kostnadsberegning av foreslåtte aktiviteter**

Aktivitet	År 2006	År 2007-2009
<b>Planlagt realistisk reduksjon</b>		
Avhjemling av sykehjem	0	2,5
Ny organisasjonsstruktur		1
Sum utgiftsreduksjon	0	3,5
<b>Merutgifter</b>		
Tingarkontoret	0,2	0,4
Sum merutgifter	0,2	
<b>Sum</b>	<b>0,2</b>	<b>3,1</b>

**Tabell 1c – Utgiftsreduksjon til sammen for tabell 1a og 1b**

Aktivitet	År 2006	År 2007-2009
<b>Sum tabell 1a og 1b</b>	<b>12,0</b>	<b>20,4</b>

Vedlegg 2

<b>MILEPÆLPLAN</b>										
<i>Utgave: 3-2006</i>										
Prosjekt: Omstilling i pleie og omsorg			Prosjektleder: Sylvi Helland, RO							
<b>M</b>	<b>Aktivitet</b>	<b>Mai</b>	<b>Juni</b>	<b>Juli</b>	<b>August</b>	<b>September</b>	<b>Oktober</b>	<b>November</b>	<b>Desember</b>	<b>Merknader</b>
	Oppstart hovedprosjektet	23.								
	Styringsgruppemøter	24.	6.		25.		x	x	x	
	Prosjektgruppemøte	24.			23./25.		x	x	x	
	Beslutningspunkt		7.							
	ROs arbeidsdager i kommunen	23.-24.	6.-7.	Ferie	23.-25.		9.-11.	31.okt- 2.nov.	4.-6.	
	Møter i utvidet formannskap		7.			13.		x	x	
	Møter i Levekårskomiteen		6.				x			
	Møte i kommunestyret		22.			28.				
	Informasjonsmøte ansatte				23.					
	Informasjonsmøte brukerorganisasjoner									
	Arbeidsseminar for pårørende og ansatte (delprosjekt 7 og 8)						7.			
	Prosjektplan m/vedlegg	26.								
	Statusrapport					8.	18.			
	Sluttrapport									01.02.07